

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

... ELŐVETTE AZ ABCZÉS KÖNYVET. (Lásd a 282. lapon.)

LIX. köt. 18. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. október 28-án

HARDY KAPITÁNY GYERMEKEI.

— Elbeszélés, számos képpel. —

Irta *Ellis Ede.*

HOLD-VILÁGOS, meleg nyári este volt, mikor a fiatal Hardy Viktor lassu evező-csapásokkal vidáman hajtotta csónakját fölfelé az Ohio vizén, északi Amerika nagy folyóján. Nem járt még akkor — körülbelül száz esztendővel ezelőtt — gőzhajó, de bizony semmiféle más hajó sem ezen a vizen; város, falu sem emelkedett a partjain. Rengeteg őserdőség szegélyezte jobbról-balról a folyót és csak nagy ritkán jelent meg a vizen egy-egy csónak az egymástól messze szétszórtan élő telepítvényesek valamelyikével, vagy pedig a vörösbőrű indiánusokkal. De ezek már régen nem mutatkoztak ezen a tájon, messzire elhúzódtak a fehér emberek elől.

Mélységes csönd uralkodott, az erdő madarai elpihentek, csak Viktor evező-csapásainak esobogása hallatszott, az sem messzire. Ez a teljes magányosság csöppet sem volt kellemetlen a csónakozó ifjunak. Sokszor bejárta már ő így a folyót nappal is, este is. Most sem gondolt egyébire, csak utja céljára s mosolygó örvendezéssel szólt magában:

— Dániel bácsiék bizonyosan ellenkezni fognak, de én nem tágitok. Lehetetlen tágitanom. Már majd két hete, hogy ott van Dorinka; haza kell jönnie. Hiszen talán mégis csak inkább a mienk volna, vagy mi? Pár hét múlva majd újra oda adjuk.

Amint ezen tündöklik, hirtelen a szemébe ötlött valami. Meghökkenve hagyta abba az evezést és mereven bámult a part felé. Aztán kinos aggódással suttogta:

— Most mit tegyek?... Haza térjek?... Vagy mégis csak elmenjek Dániel bácsiékhoz?

Ez az egyszerű kérdés olyan nehéz volt, hogy nehezebbet talán még soha sem köllött eldöntenie. Pedig sokszor került már fiatal létére is bajos állapotokba, mióta szülei ide költöztek a vadonba.

Atyja, Hardy kapitány, régebben vitéz katona volt és jelesül harczolt a legutóbbi véres háboruban az indiánusok ellen. Végre megint béke lett a fehérek és vörösbőrűek közt, Hardy kapitány kilépett a hadseregből és fölesapott telepítvényesnek. Az Ohio folyó északi partján ütött tanyát, irtotta az erdőt, mivelte a földet, a legközelebbi szomszédja pedig Karter Dániel volt, régi jó katona-pajtása, aki azonban a folyó tulsó partján, vagy másfél óra járásnyira fölfelé, telepedett le. Akkoriban ott az őserdőben ez nem is ment nagyon távoli szomszédság számba, kivált hogy a folyón csónakon kényelmesebben eljuthattak egymáshoz. Ez bátorságosabb is volt, mint a gyalog ösvények az erdőben, amelyeken néha veszedelmes állatokkal is akadhatott a vándornak találkozója. Jártak azonban gyalog is. A félelmet nem ismerték se vizen, se szárazon, fegyver nélkül soha sem indultak utnak.

A két szomszéd és jó barát családnak volt egy különösebb oka is rá, hogy gyakrabban találkozzék. Hardyéknál két gyermek volt: a tizenkét éves Viktor és a tíz éves Dorinka, míg Karteréknak meghalt az egyetlen egy leánykájok s az elbusult öregek most minden szeretetüket a kis Dorinkára fordították. Legjobban szerették volna, ha végkép magukhoz vehetik vala, de a leányka szülei persze nem adták a kedves kicsikét. Végre aztán megalkudtak.

— Tudod, Dániel pajtás, egészen nem adhatom oda, szólt Hardy kapitány. De

koronként
egy héti

No, ab
lett. Dáni
kialkudott
Dorinka is
akik anny
de vágyód
Redesen
hugocskáj
könnyen,
mert a fo
addig al
Viktor vé

Most ro
utra, elsz
hódítja t
bácsi mest

— Leg
nem most
nap reggel
is nagy ál
fölkelnie, r

Egyéb
igen lehet
békesség u
nem felejte
a legutóbb
híre járt
vörösbőrű
békét, de
hogy egy-e
melyik ült
meg is bán
voltak béke
dást. Efféle
hallotta H
is, de nem
pedig fiatal
hogy haza

koronként legyen a kicsike nálatok egy-egy hétig.

Nó, abból az egy hétből mindig kettő lett. Dániel bácsiék soha sem akarták a kialakodott időre hazaereszteni a leánykát. Dorinka is nagyon szerette Dániel bácsiékat, akik annyira kényeztették, becézgették; de vágyódott persze haza a szüleihez is. Rendesen Viktor jött el, hogy haza vigye hugocskáját; de ez nem mindig sikerült könnyen, sőt néha éppen nem sikerült, mert a fortélyos Dániel bácsi és a felesége addig alkudoztak, mesterkedtek, hogy Viktor végre is egymaga tért haza.

Most roppant eltökéléssel indult Viktor utra, elszántan, hogy minden áron haza hódítja testvérkáját; hiába fog Dániel bácsi mesterkedni.

— Legföljebb annyit engedek, hogy nem most mindjárt este, hanem csak holnap reggel indulunk haza. Dorinka ugy is nagy álmos táska. De korán kell majd fölkelnie, mert később nagyon meleg lesz.

Egyéb aggodalma nem volt, nem is igen lehetett. Több mint két év óta teljes békesség uralkodott. Az indiánusok még nem felejtették el a véres leczkét, melyet a legutóbbi háboruban kaptak. Néha-néha híre járt ugyan, hogy egyik vagy másik vörös-bőrű törzs meg akarja szegni a békét, de legföljebb annyi lett belőle, hogy egy-egy kisebb csapat rátört valamelyik ültetvényes házára, ám rendesen meg is bánta, mert a telepítvényesek résen voltak béke idején is és vissza verték a támadást. Efféle hírek most újra szállongottak, hallotta Hardy kapitány is, Dániel bácsi is, de nem igen vették komolyan. Viktor pedig fiatalos jó kedvvel ült a csónakba, hogy haza hozza Dorinkát. Magával vitte

puskáját is, de inkább csak szokásból, nem mint ha veszedelemtől tartott volna.

Izmos, ügyes siheder volt Viktor. Lóni, futni, evezni ugy tudott, akár az indiánus. A nagy folyót is jól ismerte és mivel a víz sodra kisebb volt az északi oldalon, tehát fölfelé mindig ennek a partnak a közelében evezett, a Dániel bácsiék háza táján pedig átesapott a tulsó partra. Hazamenet viszont a folyó közepén tartotta a csónakot, ahol a víz erős sodra maga is gyorsan levitte.

Igy evezgetett most is, nem nagyon sietve, de szabályosan, ugy hogy eléggé szaporán haladt. A hold még csak az imént kelt föl s a part mentén álló magas fák árnyéka messzire benyult a víz fölé, míg a szemközti part élesen meg volt világítva. A csónak folyvást a beárnyékolt, homályos vizen lebegett s innen Viktor annál jobban láthatott a holdtól megvilágított pontokra. És látta is jól azt, ami oly nagyon megdöbbsentette.

Látott pedig a tulsó parton, egészen közel a vízhez, lobogó tüzet s a tűz körül járó-kelő alakokat. (Lásd a képet a 276. lapon.) Ez már maga is meglepő ujság volt, mert ezen a tájon messze földön nem lakott senki más, csak Hardy kapitányék és Dániel bácsiék.

— Talán utasok, akiket itt ért az éjszaka, gondolá Viktor.

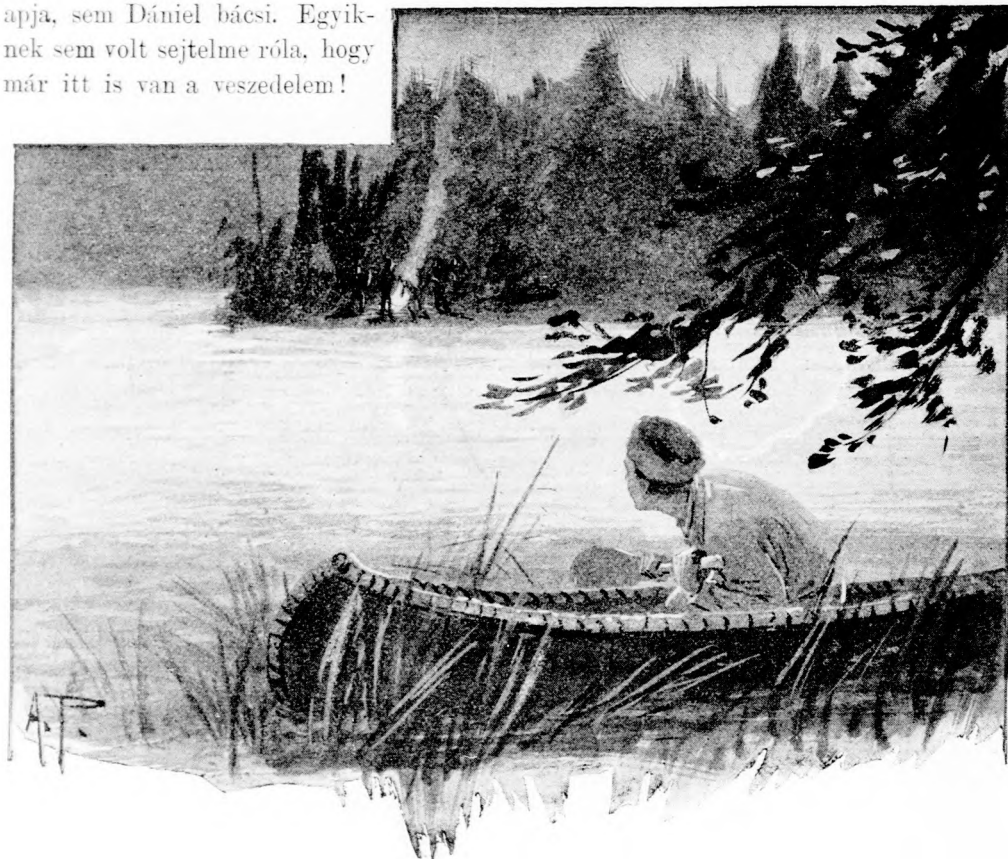
De jól tudta, hogy nem szabad beérnie a puszta gyanitással. Merőn nézett a tűz felé.

— Ezek . . . ezek vörös-bőrűek! Mit akarnak itt?

Hogy indiánusok, azt teljes bizonyossággal tudhatta a fejkön lengő toll-diszről. S hogy mit akarnak, a felől sem igen lehe-

tett kétségben. Eszébe jutott, amit az utóbbi napokban hallott: hogy egyes indiánus csapatok ismét fenyegetik a fehér telepítvényeseket. Hát ez bizonyosan ilyen ellenséges csapat. És mikor ezek a hírek szállongtak, nem hitte sem az apja, sem Dániel bácsi. Egyiknek sem volt sejtelve róla, hogy már itt is van a veszedelem!

Ezért volt olyan fogas a kérdés, melyet Viktornak el kellett döntenie: haza siessen-e, hogy szüleit értesítse a veszélyről, vagy folytassa útját Dániel bácsiékhöz, ahol kedves kis testvérkéje van

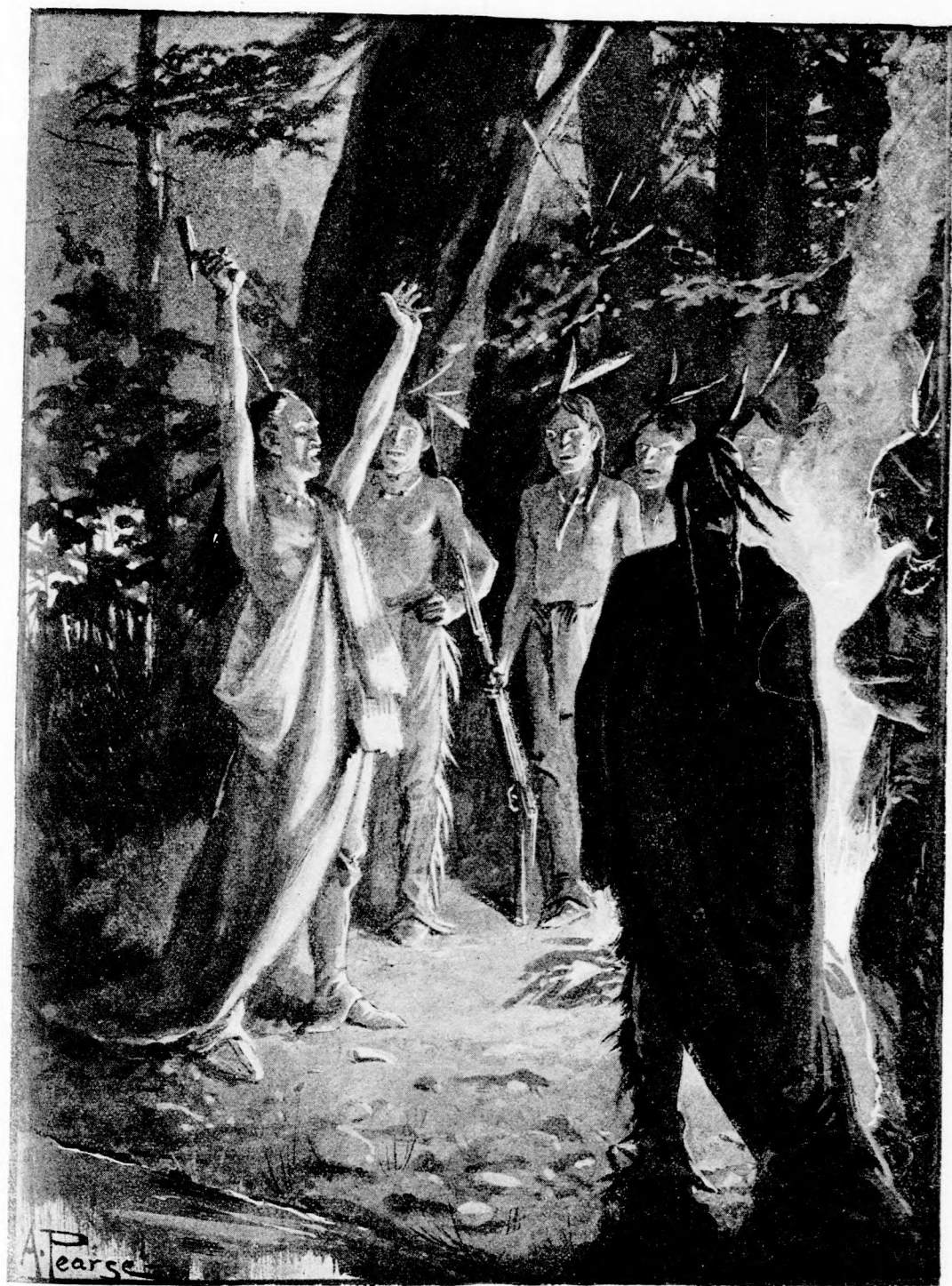
LÁTOTT . . . LOBOGÓ TŰZET S A TŰZ KÖRÜL . . . ALAKOKAT. (Lásd a 275. lapon.)

s ahol szintén nagyon szükséges a figyelmeztetés.

Perezekig ült mozdulatlanul a csónakban és nem tudta, mire szánja el magát. Első gondolata az volt hogy haza tér és atyját figyelmezteti. A telepítvényesek oly

módon építették házukat, hogy, ha előre értesültek a veszélyről, akkor az ellenség nem könnyen fért hozzájuk. A házban mindenki, még a serdülő gyerek is, tudott fegyverrel bánni s a keskeny ablakokból,

(Folytatása a 278. lapon.)

... HARCZRA BUZDITJA TÁRSAIT. (Lásd a 278. lapon.)

(Folytatás a 276. laphoz.)

melyeken ember be nem fért, biztosan halomra lövöldözték a támadó ellenséget. Igen, de Hardy kapitány semmit sem tud a veszedelemről, sőt a szép holdvilágos estén alkalmasint ott ül a feleségével a nyitott ajtó előtt és várják, nem jön-e meg Viktor még az este Dorinkával. Az ellenség meg-lepheti őket.

Csak hogy éppen így vannak Dániel bácsiék is és ott velök együtt veszélyben forog mindnyájoknak féltett kedves kicsikéje, Dorinka. Meg kell őt védeni!

— Apám alkalmasint azt kívánná, hogy Dorinkát oltalmazsam. És Dániel bácsiék nagyobb veszedelemben vannak, mert az ellenség azon a parton áll.

Ha Viktor nem tizenhét éves ifju, hanem tapasztalt öreg telepítvényes, akkor talán nem így okoskodik. Akkor azt gyanította volna, hogy a vörös-bőrűek azért tanyáznak ott a víz partján, mert át akarnak kelni a tulsó oldalra, ahol a fehér emberek még semmit sem tudnak a veszély közeledéséről, tehát könnyebben meg lehet őket lepni.

Végre is arra szánta el magát, hogy folytatja az utját.

— De ugyancsak vigyáznom köll, hogy észre ne vegyenek!

Óvatosan, zajtalanul hajtotta a csónakját előre s nem csak az árnyékban maradt vele, hanem egészen a part közelében evezett, ahol a lehajló ágak, vízi növények meglehetősen elfödtek. Abban is bizhatott, hogy az indiánusok, mivel a tűz körül járnak és a lángba nézegetnek, nem láthatnak a távoli homályba.

Mikor éppen egy irányban volt a tűzzel, pár pillanatra megállapodott, hogy lehető-

leg kikémlelje hányan vannak a vörös-bőrűek. Pontosán nem számlálhatta meg őket; de hogy jókora csapat, azt láthatta. Többen folyvást hordták a száraz galyat a tűzre, mely néha akkora lánggal égett, hogy a folyót is messzire megvilágította s Viktor attól kezdett tartani, hogy a tűz fényénél még őt is meglátják. De az indiánusok nem nézegettek feléje, hanem koronként csoportba gyűltek s ekkor egyikök, nyilván a vezérök, oda lépett és nagy hadonázással, csata-bárdját emelgetve, beszélt hozzájuk. Olykor egy-egy rikoltása is elhallatszott a csónakig s dühös hangjából, fenyegető mozdulataiból akár ki is megérthette, hogy harcra buzdítja társait. (Lásd a képet a 277. lapon.) Szónoklata nem is volt hatástalan, mert a vörös-bőrű harcosok koronként szintén magasra emeltek fegyveröket és dühösen kiáltoztak.

Ez a jelenet nem tartott sokáig. A főnök és vitézei a tűz köré telepedtek; egyikök azonban lement a folyó szélére s ott néhány másod-perczig mozdulatlanul állva, merőn nézett a tulsó partra, éppen a csónak irányába.

— Csak nem vettek észre? gondolá Viktor elfojtott lélekzettel. Nem... akkor nem hevernének ott oly nyugodtan.

E pillanatban a víz szélén álló indiánus éles, hangos kiáltást hallatott, melyet a legtapasztaltabb vadász is bagoly-rikoltásnak hihetett volna. S nyomban rá hasonló rikoltás hallatszott válaszkép a tulsó part-ról, még pedig a csónak közvetlenül közeléből, úgy hogy Viktor szinte dermedten bámult föl a partra. Az indiánus, aki innen felelt, alig pár lépésnyire lehet, okvetetlenül meglátja őt.

(Folytatása következik.)

KÁRB

— A

NAGY mi lett és hajtottak ki a tó volt már reti is őket. T mind, kö siheder mesélni

— Mi is vadász

— Mőregek.

— Nevet

neki tűz

— Mő hogy tud hozok.

Neki i partján

— Ez

Nagy azok a meg. Iz

gyorsan

— Us És az is

hozzam

Elszán

darabon.

zsákmány

Biz' azok

Kiverg

ról a víz

lőzött, de az erdő

tott val

nyulacska

nyulacska csak neve

— Mi mertek?

KÁRBA VESZETT BUZGALOM.

— A »*Kis Lap*« színes műmelléklete. —

NAGYON röstelkedett a fiatal Táska, mikor ott heverészett az öregek mellett és hallgatta vadász-kalandjaikat. Hogy hajtottak fel nyulat, szarvast, hogy hozták ki a tóbul a meglőtt vad-kacsát. De biz volt már véres harcuk farkassal is. Szereti is őket a gazdájok, dicséri és simogatja őket. Tudni illik vadász-ebek voltak ők mind, közöttük pedig Táska még csak afféle siheder legényke. Neki még nem volt semmi mesélni valója.

— Miért nem visz a gazdánk engemet is vadászni? kérdé.

— Mert nem vagy arra való, felelék az öregek. Hiszen még be sem vagy tanítva.

— No bizony! Kell is nekem tanulnom!

Nevettek rajta s ekkor Táska még inkább neki tüzesedett.

— Most már csak azért is megmutatom, hogy tudok vadat fogni. Meglássátok, mit hozok.

Neki indult, ki is jutott a mezőre s a víz partján egy csapat vad-kacsát látott.

— Ezekből mindjárt fogok néhányat.

Nagy hévvel-tüzzel rohant rájuk . . de hát azok a nevetlen vad-kacsák nem várták meg. Iziben benn termettek a vízben és gyorsan usztak el.

— Uszni én is tudok, gondolá Táska. És az is a rendje, hogy a vad-kacsát vízből hozzam elő.

Elszántan ugrott a vízbe, uszott is nagy darabon, de mikor szét nézett, hol van hát a zsákmány? . . nyoma sem volt vad-kacsának. Biz' azok jobban tudtak uszni, rég eltűntek.

Kivergődött hát a partra, lerázta magáról a vizet, megszáritkozott, aztán szaglálózott, de nem talált elfogni valót. Hanem az erdő szélén a vadász laknál megpillantott valamit: ketreczbe zárva néhány nyulacsskát. Erősen megugatta őket, de a nyulacskek bátorságban tudván magukat, csak nevettek rajta.

— Micsoda? Ti gyáva nyuszik nevetni mertek? No hát kifeszíték egy-két léczet

s most már biztosan hozzá jutok a zsákmányhoz.

De a csaholásra kijött a gazda, még pedig bottal. No, azt már nem várta meg Táska. Tudta, hogy az a bot mire való. Inkább nyakába vette a lábát és hazáig meg sem állt.

Megint csak röstelkedve feküdt az öregek mellé, akik nevelték is egy kicsit, de meg is vigasztalták:

— No's, mit hoztál? Ugy-é semmit? No lásd! Szép a buzgalom, de kevés az eredménye, ha tudás nem jár vele. Majd, ha gazdánk betanított s őt kíséred, ő vezet: akkor lesz majd buzgalmadnak haszna is.

BETÜ-REJTVÉNYEK.

I.

Q Q Q Q Ri Ú
Q Q Q Q ri RI

II.

T

∩ ∩
= =
∪ ∪

J.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Aesopus tanulságos meséi“

Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „*Forgó bácsi könyvtára*“ című sorozat egyik önálló kötete.)

A KAPU-SZINBEN. (Lásd a 233. lapon.)

K
A

A
M
S
M

E
T
J
B

N
H
O

V
E
G

Tyúk anyó

Tizenhárom ru-
cza
A tojásból kikelt.
Óreg kottló mama,
Ugyan mondsza,
mi lett?

A fehér tojásból
Alig hogy kikeltek.

Körül néztek — s rögtön
A patakra lettek.

A sikamlós parton
Mindnyájan lecsúsztak,
S gondtalanul, tölem
Messze, messze úsztak.

Én meg csak a parton
Tudok elhaladni —
Jaj! ... ha valamelyik
Be talál fulladni!

— Oh te öreg mama!
Nem is a gyereked.
Hát a mostohát is
Oly nagyon szereted?

— Én, ha idegen is,
Vigyázok rádja,
Egynek sem vagyok én
Gonosz mostohája.

Mama.

IRGALOM ANGYALAI.

— Beszélyke. —

(Képpel a ezimlapon.)

KOMOLY, de szelid, jóságos tekintettel haladt két nő végig a falu poros utczáján. Öltözetük nagyon elütött a rendestől. Egyszerű volt, sötét színű. Apácák voltak, irgalmas testvérek.

Tisztelettel köszöntek nekik az öregebb emberek, de egy csapat gyerek vásottan fintorgatta feléjük az arczát, legfőképp pedig Gyuricza, aki mikor látta, hogy azok még csak meg sem fenyegetik, annál inkább csufondároskodott. Itt most ő a vezér, ő a legnagyobb. Nem itt volna ugyan a helye, hanem az iskolában; de biz' ő már napok óta kerüli azt az unalmas helyet. Miért ne tenné, mikor nincs, aki rá szorítsa? Szegény özvegy anyja nagy betegen fekszik, nem viselheti gondját. Ez baj is ugyan egy kicsit, mert Zsuzsika, a Gyuricza testvére, még nem tud főzni, egy darab száraz kenyér az ebéd. Aztán meg a sok pajkos játékban, dulakodásban Gyuricza összevissza szaggatta a különben is kopott, vásott ruháját, nincs aki megvarrja. Helyen rongyosan nem is jelenhetne meg a tanító ur előtt. No, hát nem is megy az iskola tájékára, jobban telik az idő itt a többi rakoncátlan pajtással.

— Ni, Gyuricza, nézd csak! szólt egyik pajtás. Az a két maskara a ti ajtótoknál áll.

Jó messzire volt a Gyuriczáék szegényes házikója, de elláttak odáig. A ház előtt üldögélt Zsuzsika nagy busan. Persze, az ilyen kis leány egyebet sem tud, csak pityeregni. A két idegen nő megállt beszélgetett Zsuzsikával. Aztán bementek a házba.

Már ez nem tetszett Gyuriczának. Hát ha mégis ösmerik és azért mentek be, hogy bepanaszolják? Persze hogy azért! Anyja beteg ugyan, de majd módját ejti, hogy megbüntesse. Ejnye no!

És milyen sokáig maradnak oda benn! Gyuricza a szomszéd sövényénél meglapulva leste, mikor távoznak már. Bele telt egy óra, de talán több is, míg végre-valahára megjelentek az ajtóban és lassan odább ballagtak. Most már bemehegett Gyuricza, de ugyancsak szorongva lépett be. Nem volt ő annyira rossz fiú, hogy ne érezte volna, milyen rosszat tett, ha még betegségében is busítja szegény anyját. No, majd kimosakodik valamiképen.

Nagy és kellemes meglepődésére azonban nem volt rá szükség, sőt Zsuzsika örvendezve jött eléje.

— De kár, hogy nem voltál itthon, Gyuricza! Két áldott nénike volt itt... Mikor láttak, hogy busulok, megkérdezték, mi a baj, aztán bejöttek... Anyuskának főztek orvosságot is, meg jó levest is... maradt nekünk is... olyan jó! És azt mondták, hogy megkérjük a fejedelem-asszonyukat, eressze el őket ide minden nap, amíg anyácskánk beteg. Jaj, csak eljöhetnének!

A jó leveske, no, az nagyon inyére volt Gyuriczának; de már az nem, hogy talán újra eljönnek azok, akiket megbántott. Okvetlenül ráismernek.

— Résen leszek. Elillanok, mikor látom, hogy jönnek.

Ez az okos terv azonban nem sikerült. Gyuricza épp ott volt a szobában, mikor a két irgalmas testvér betoppant. Es el sem menekülhetett, mert az egyik mindjárt maga mellé vette, hogy különféle

apró munkával segítsen neki. És, sajátságos: mint ha nem is ösmertek volna rá, egyetlen szóval sem említették a tegnapi esetet. Nyájasak voltak hozzá, sőt mialatt egyikök a beteg körül szorgoskodott, a másik nyájasan kérdezte ki Gyuriczát iskolai dolgai felől, elő vette az abéczés könyvet (Lásd a képet a czimlapon.) és kipróbálta a Gyuricza tudományát. Biz' ez nem volt nagy s zavarában Gyuricza azt is elárulta, hogy már nem is tudja, mit tanulnak a többi gyerekek, mert ő napok óta elkerülte az iskolát, most már ilyen rongyosan nem is mehet oda, de különben is büntetést kapna.

— Ne félj semmit, fiacskám. Majd segítünk a hibán.

S a jóságos testvér először is tűt, czéznát vett elő és rendbe hozta a Gyuricza szakadozott ruháját. Aztán olvasott vele, magyarázgatott neki.

— A tanító urral majd beszélünk. De pontosan eljárj az iskolába, nem lesz semmi bajod.

És nem lett. A tanító néhány komoly szóval megintette ugyan, de mert aztán nagyon jól tudta olvasni, amit a jóságos nénival begyakorolt, hát még dicséretet is kapott. Szinte büszkén tért haza.

Otthon jó ebéd várta s még ott találta a két áldott nénit a ki főzte. De miből?

— Hiszen nem volt már semmi a háznál! kiáltott fel.

— Hozott a két angyal, mondá Zsuzsika.

— Ahá! Persze, nekik bőven van.

— Tévedsz, fiacskám, világosítá föl az egyik. Nekünk semmink sincs. De a szegények érdekében betértünk módosabb emberekhez és kéregettünk.

— Ó, nekünk anyánk megtiltotta a koldulást.

— Helyesen. De mi a felebaráti szeretet nevében kéregetünk, s nem is magunknak, hanem a szenvedőknek.

Seljöttek még többször is és gondos ápolásuk lábra állította a beteg anyát, megóvta a gyermekeket az inségtől. A jó Zsuzsika egy ízben hálásan mondá:

— Milyen szerencse, hogy ránk találtak! De én nem is tudom, mi okuk van rá, hogy olyan jók hozzánk?

— Elég nekik az, hogy szenvedünk. Ők az isteni szeretet munkájának szentelték életüket, lemondtak minden hívságos örömről, minden élvezetről, kényelemről. Fáradnak, megalázkodnak, hogy segítsenek szenvedő ember-társaikon. És semmi jutalmat sem várnak e földön. Ők itt az irgalom angyalai.

Gyuricza hallotta és sokáig hallgatott, azután pedig sirva fakadt és meg is mondta, miért.

— Csufoltam, sértettem őket . . . Ó, büntessenek meg keményen . . . megérdemlem.

— Meg, felelé anyja. De holnap még egyszer eljönnek, hát ők maguk szabják ki a büntetésedet.

Szorongva várta ezt Gyuricza, de most már nem készült szökésre. Őszinte volt a megbánása.

Más nap még egyszer s utoljára eljött a két irgalmas testvér és Gyuricza szégyenkezve mondta el vallomását. De ó! . . . azok szeliden mosolyogva felelték:

— Tudtuk, hogy te voltál az. Bizony hibáztál, hogy csufolódtál, de im megbánad, jó utra tértél s mi nem haragszunk, büntetni sem kívánunk, mert a mi Mesterünk, az isteni szeretet nagy Tanítója azt rendeli, hogy bocsássunk meg az ellenünk

vétetteknek. Légy ezentul jó és derék fiu, azzal jóvá teszed a hibádat.

Gyuricza ezt megfogadta, meg is tartotta és hogy derék emberré lett, azért áldja az irgalom angyalait.

A KAPU-SZINBEN.

(Képpel a 280. lapon.)

*Emeletes magas ház —
Hej, Zsófi, mit csinálsz?
Mamánkat várom haza,
Nagyon pajkos a Zaza.*

*Nyugtatom a hugocskát —
Játszom vele buvócskát.
Nem bírta soká szegény —
Aludt már az elején.*

*De Zaza pajkos gyerek,
Lépeső alján hentereg.
A vén kandurt nyaggatja,
Kezében is a farka.*

*Huzogatja, forgatja,
Türi, türi a macska.
Egyszerre csak, az lesz csak —
Megharapja ujjadat.*

ÉN, MEG A POJÁCZA.

— Beszélyke. —

(Képpel a 285. lapon.)

SZINTE hallom, hogy legelőször is azt kérdezitek: ki az az én? Már hogy, tudni illik, ki vagyok én?

Hát mindjárt meg is mondom: öreg, kopott, félig rokkant hinta-lovaeska vagyok. De voltam ám valamikor fiatal és szép és minden kis fiunak megakadt a szeme rajtam.

Régen volt az, nagyon régen, de még most is jól emlékszem arra a pillanatra, midőn először fejtették le rólam a vastag, durva csomagoló papirost és mint gyönyörű fiatal, azaz ujdonat új hinta-lovaeska áll-

tam a játékos bolt közepén. Megbámultak, megdicsérték. De volt is miért. Remek, almás-szürke volt a szíнем; valóságos, igazi lószőr a sörényem és a hosszú farkam, fényes szíjból a kantárom, míg a hátamon pompás nyeret viseltem, mindkét oldalon lelőgő kengyel-vassal.

— Ezt méltóztassék megtekinteni! szólalt meg egy önérzetes hang. Ez a legszebb és legjobb hinta-lovak egyike. Jó munka, finom munka! Föl nem fordul a legtüzesebb kis huszár alatt sem.

A boltos mondta ezt egy urnak, aki mellett egy kis fiu állt. Az idegen ur fürkésző szemmel méregetett végig, a kis fiu pedig hozzám sietett, megsimogatott, meglóditott, hogy himbálózzam, aztán élénken mondá:

— Jaj de gyönyörű! Nézd, apuska, nézd, milyen hosszú a farka! És milyen szép a kantárja! Ugy-é megvesszük, apuskám?

Nem tagadom, a dicséret nagyon jól esett és mindjárt meg is szerettem a kis fiut, aki oly nagy vonzódást tanúsított hozzám. A boltos és az idegen még beszélgettek egy kicsit, aztán megkötötték az alkut, nagy öröme a kis fiunak, akihez így szólt az apja:

— Jól van no, Bénikém, mivel jól viselkedtél, hát megveszem neked a lovacskát névnapi ajándéku.

Még aznap elvittek uj hajlékomba és kis gazdám büszkén és boldogan fogadott. Délután nagy névnapi multság következett. Bénikének minden jó pajtása eljött ozsonnára, de biz' alig volt maradásuk az asztalnál, folyvást csak körülöttem jártak, velem mulattak. Boldog volt, akinek Bénike megengedte, hogy felüljön a hátamra és lovagoljon; én pedig szívesen hintáztam őket

sorra. Kis gazdám szeretettel simogatta a sörényemet és, dicséretére mondhatom, hogy nem volt önző: valamennyi kis barátjának megengedte, hogy lovagoljon rajtam. Meg is szerettek mindnyájan, simogattak, ölelgettek, nagyon vígan és boldogan töltöttük ezt a délutánt.

De mégsem mindnyájan. Volt ott valaki, aki vidám képet mutatott ugyan, de nem vigadott igazán, pedig a mestersége is az volna, hogy mindig jó kedve legyen. Ez pedig Pojácza urfi volt, kis gazdámnak egyik régibb játék-szere. Nagyon ezifra tarkabarka ruhát viselt s örökké vigorgott. Azt lehetett volna hinni róla, hogy nagyon vig, jó pajtás. Pedig dehogy! Irigy volt és kevély s mivel nálamnál jóval régebben került a házba, csak egy fél-vállról nézett reám.

Persze, nem vettem én ezt mindjárt észre, sőt az első napon nem is láttam Pojácza urfit. És éppen itt volt a bibi. Bénikének és pajtásainak oly nagy örömiük telt bennem, hogy a régibb játék-szereket elő sem vették. Ezt pedig Pojácza urfi nagyon zokon vette.

Más nap azonban Bénike őt is elő kereste a zugból és hozzám jött vele.

— Látod, pajtás, milyen szép lovacskánk van? mondá vígan. No, most nyeregbe ülünk. Lovagolj te is, elbir a lovacskákettőnket is.

El én, szívesen vettem a hátamra Pojácza urfit is. És igazán nem voltam oka a bal-esetnek, mely ezután következett. Bénike volt-e ügyetlen, vagy Pojácza urfi vigyázatlan, nem tudom; de mikor kis gazdám már fölkapaszkodott a hátamra és a kantár után nyult, valamiképen kiejtette a kezéből Pojácza urfit, aki nagy koppanással zuhant a földre és úgy bezuzta

a hosszú
le is tör
de hát te
ettől fogv
okolt az o

Kis ga
mondanon
totta búr

a földről é
galt a szob
és mérges

— Hát
ratot sem
sáért, ami

No, már
gon felelte

a hosszú hegyes orrát, hogy egy darabka le is tört a hegyéből. Nagyon sajnáltam, de hát tehettem én róla? És Pojácza urfi ettől fogva mégis haragosom lett, engemet okolt az orra bajával.

Kis gazdám — már csak meg köll mondanom az igazat — csöppet sem hajtotta bűnnek a fejét régi kedves pajtása

bal-esete miatt; vigan hintázott a hátamon, le sem szállt, hogy Pojácza urfit fölvegye a földről. Inkább nevetve szólt hozzá:

— Bezuztad az orrodát, ugy-e? Látod, miért vagy olyan ügyetlen? Nem termettél huszárnak, nem is fogsz többé lovagolni!

Végre megelégelte a mulatságot, leszállt a hátamról, fölvette szegény Pojácza urfit

... SOK KEDVES KICSIKE TÁRSASÁGÁBAN. (Lásd a 287. lapon.)

a földről és egy székre tette, aztán kinyargalt a szobából. Ekkor Pojácza urfi hetyke és mérges hangon így szólt:

— Hát aztán, te jött-ment, még bocsánatot sem tudsz kérni azért a gorombaságért, amit velem elkövettél?

No, már erre én is kissé kemény hangon feleltem:

— Először is, nem vagyok jöttment, hanem épp olyan jusson vagyok itt, mint te. Aztán meg semmit sem tudok róla, hogy megbántottalak volna. Hiszen eddig még nem is beszéltem veled.

— Hát a bezuzott orrom semmi?

— Az orrod? Nagyon sajnálom, hogy bezuztad, de teljesen ártatlan vagyok benne.

— Ártatlan? Még azt mered mondani? Hát ugyan lepottyanhattam volna-e rólad, ha nem volnál itt?

Hm! Mond valamit. Ha nem vagyok itt, akkor ő le nem pottyanhat rólam, az teljesen bizonyos. De ámbátor erre a fogas kérdésre nem tudtam felelni, mégis ártatlannak éreztem magamat és szeliden, szép szóval kezdtem magyarázni, hogy nem tehetek róla, ha itt vagyok; kis gazdánk kívánta, hogy az apja vegyen meg.

— Lári-fári, mese-beszéd! dohogott Pojácza urfi. Nincs itt semmi keresni valód! Épp csak az én dolgomat rontod, hogy Bénike ne szeressen többé.

— Dehogy! Nem akarlak én kiturni. És ha már itt vagyok, legjobb lesz, ha szépen megférünk egymással.

— Én pedig nem akarok veled megférni! pattogott Pojácza urfi.

— Akarod, nem akarod, mégis meg köll lennie. Én nem szeretek ugyan patvarkodni, de még ha akarnék sem tudnék segíteni rajta, hogy itt vagyok.

— Pedig tudhatnál, ha olyan jó volnál, amilyennek mutatkozol.

— Már ugyan miképen?

— Nagyon könnyen. Mikor Bénike rád ül, fordulj föl vele, hogy egy kicsit a nyakát szegje vagy a lábát törje. Aztán mindjárt el is visznek innen.

— Ejnye, ilyen gonoszságot tudsz tanácsolni? kiáltám szörnyüködve. Már ezt ugyan nem teszem, ilyen álnokságot nem követek el jó kis gazdám ellen. Remélem, magad is megbántad már, hogy mondtad.

— Nem bántam meg, és veled többé szóba sem állok.

Ezt meg is tette, de én nem sokat törődtem vele, mikor kis gazdám annyira

szeretett. Nem mult nap, hogy kétszer-háromszor is a hátamra ne ült volna, aztán óra-hozzat elhintáztam, miközben vigan kiáltozta:

— Gyi te, haj te! Megyünk Budapestre! Szaporán, lovacsám, mert elér az este.

Majd meg huszár óbesternek tette meg magát, csatába mentünk, vitézül megvertük az ellenséget.

Pojácza urfi mind ezt csak messziről nézte és majd megpukkadt az irigységtől. Igazán sajnáltam és mind-untalan próbálgattam, hogy megengeszteljem és barátságot kössünk; de minden fáradozásom kárba veszett, még akkor is, midőn, bizony kissé buslakodva, így szólhattam hozzá:

— Lásd, hiszen kis gazdánk most már velem sem játszik annyit! Napokig felém sem néz.

— Ugy köll, hehehe! felelé kaján kárörömmel. Ugy köll és ezután is így lesz. Persze, azt hitted, hogy örökké csak veled fog játszani. Majd ha fagy! Az ilyen kis fiu hamar rá un minden játék-szerre. Majd busulsz te még, elég nagy a fejed. Én pedig nevetek rajtad, hahaha! Éppen oda jutsz, ahova miattad én jutottam.

Csoda-e, ha megharagudtam egy kicsit? Éppen csak egy kicsit, nem nagyon. Inkább szánakozva felelém:

— Bizony bizony, gonosz vagy te, Pojácza barátom! Csak a gonosz örül annak, ha más is bajba jut. Különben pedig, tudd meg, én nem hajtom bűnak a fejemet, ha kis gazdánk egyszer-másszor egyéb mulatságot talál is. Szeret ő engemet most is és én sejtem is, miért nem játszik most velem.

Amit eleinte csak gyanítottam, arról hamar meg is bizonyosodtam. Tavasz eleje volt, mikor Bénikéhez kerültem; azóta pedig

egészen kitavaszkodott, majd meg a nyár is beköszönt és kis gazdám most már künn futkosott és játszogatót az udvaron, kertben, ami nagyon egészségére vált. Hát már ugyan hogy vehettem volna ezt zokon? Nyugodtan pihengettem a sarokban, ahová félre toltak.

És úgy lett, amint gondoltam. Elmúlt a nyár, beköszönt a ködös, esős ősz, Bénike újra a szobában szorult. Ekkor újra elő húzott engemet a sarokból.

— Gyere, lovacskám! Most már megint csak itt fogunk lovagolni.

Pojácza urfi fönn nyujtózott az almárium tetején s dult-fult mérgében. Én azonban, bár sokszor bántott, biztattam:

— Ne félj, majd eszébe jutsz te is. Levétet onnan és aztán hármásban játszogatótunk.

— Semmi közöd hozzám, felelé gorombán.

Pedig mégis úgy lett, ahogy mondtam. Bénike levétette Pojácza urfit és egy napon vele együtt ült a hátamra.

— No lásd, Pojácza barátom, mégis csak együtt mulattatjuk kis gazdánkat. Hát okosabb lesz, ha mi is jó barátságot tartunk.

— Abból semmi sem lesz. És mindjárt teszek róla, hogy ne legyünk együtt.

S mikor Bénike a legerősebben hintázta magát, Pojácza ur kisiklott a kezéből és leugrott. Hajh!... a boldogtalan. Olyan szerencsétlenül ért a földre, hogy épp a talpam alá került. Bénike nem vette észre, nagyot lóditott rajtam, engedelmeskednem köllött s egyszerre csak krrrk!... nagy roppanás hallatszott. Agyon gázoltam, pozdorjává törtem a boldogtalan Pojácza urfit.

Én nagyon sajnáltam, ha ellenségem volt is, de Bénike nem busult tulságosan.

— Biz' ennek vége, mondá, No, nem nagy kár érte.

Ez lett a kaján Pojácza urfi vége. Bénike hamar elfeledte, de velem még sokáig mulatót, addig-addig, mignem lassacsán kinótt az ilyen mulatságból, mert nagy fiu lett. Egy napon a mamája így szólt:

— Kedves fiam, te már nagy legény vagy az ilyen hinta-lovacskára. Hiába foglalja el itt a helyet.

— Az ám, kedves mama, felelé Bénike. Oda köllene ajándékozni valakinek. Megkopott ugyan, de különben még egészen jó. Csak hogy nem tudom, kinek adhatnám?

— Tudom. Elküldjük a dedovóba. Ott sok apró gyerek van, azok majd elmulatnak vele.

Hát most itt vagyok a dedovóban, sok kedves kicsike társaságában. (Lásd a képet a 285. lapon.) Ezek is nagyon szeretnek, jó dolgom van. Azt hiszem, itt is fogom megérni késő vénségemet. És sokszor jut eszembe a gonosz Pojácza urfi: miért nem tudott ő is böcsületben megvélni?

A TEKNÓS BÉKA ÉS AZ EGÉR.

— Állat-mese. —

Nagyon iparkodott a teknős béka, mégis oly lassan mászott, hogy alig lehetett észre venni, megy-e vagy áll?

Meglátta a fürge egér és nagyot nevetett rajta. Aztán incselkedni kezdett vele, körül nyargalászta, rá ugrott, csipkedte.

— Férj a bőrödbe, mert megbánod! szólt a teknős béka.

— Csak hogy töled nem félek ám!

A teknős béka egy nagy kőhöz ért, arra akart fölmászni.

— Nagyon okosan! csufolódott az egér. Így legalább alattad is elnyargalhatok.

S amint a teknős béka fölágaskodva állt, az egér vigan nyargalt el alatta. Egyszerre csak, épp amint alatta tánczolt, a teknős béka eleresztette magát, hirtelen lelapult és maga alá szoritotta az egeret. Majd hogy agyon nem nyomta.

— Jaj! Megfulok! Agyon zuzol! Ó, kérlek szépen, eressz!

— Ugy-e, most már könyörögsz? Megérdemelnéd, hogy agyon lapítsalak. De hát menj Isten hírével és tanuld meg, hogy nincs olyan gyarló ellenség, akit elbizakodottan megvetni szabad volna.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIX. köt. 16-ik számában közölt oszlop-rejtvény megfejtése:

A	SZ	T	A	L
O	R	V	O	S
R	I	A	D	Ó
H	E	R	NY	Ó
T	U	T	A	J
T	A	N	Á	R
L	E	N	K	E
H	O	L	L	Ó
S	I	K	O	S

Helyesen fejtették meg: Lengyel Margit és Kálmán, Kövesi Jenő, Leipniker Ilonka és Mátyás, Bayer Anti, Erdős Ella, Ranschburg Béla, Háy Irén és Juliska, Rozsnyay Sárika és Lilike, Jurenák Gizi, Kornstein Egon, Hollós László, Egyházy János, Molnár László, Nagy Lenke és Ernő, Badies Gizella, Jákó Margit, Kazy Péter, Máder Hedvig és Emma, Kohn Gizella, Szántó Olga és Ernő, Luczenbacher Ada, Koller Sárika, Kálmán Mihály (Miért bémálsz te el engem Lajosnak? Az én nevem különben csak *F. b.*), Pap Lilike, Friedmann Ernő József, Follinus Kornél, Tersztyánszky Etelka és Ferike (Az elveszett szám dolgában forduljatok a kiadó-hivatalhoz. *F. b.*), Schwarcz Lajos, Karikás Béla, Schack Annuska és Etuska (Hogy nektek is hiába prédikál a »Forgó bácsi 10 parancsolatja«! Merő rongy a leveletek alsó széle. *F. b.*), Péterfy Vilma, Sinkovits Clarisse, Forster Jolán, Hirsch Emma, Wurm Betty, Veress Gizi és Józsi, Kummerer Paula, Zorkóczy Atala, Beke Berti és Gyula, Kiss Margit, Szitányi Ella és Feri, Kovács Bella és Géza, Gyulay Margit, Weiss Róbert, Loránt Elly, Darvas Lili, Kovács Ferencz, Hajnik Miklós, Hegedüs Janesi.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Follinus Kornél*, Budapestnek a jutalom-könyvet (*Robinson Crusoe élete és kalandjai*), átdolgozta *Donátszy Ferencz*, hat szín-nyomatu képpel és számos szöveg-rajzzal, díszes kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LIX. köt. 15-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Pap Lilike, Friedmann Ernő József, Follinus Kornél, Hudák Dezső, Péterfy Vilma.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Hegedüs Janesi, Weiszberger Anikó és Feri, Dudás Bandi. Titeket is hiába oktat a »Forgó bácsi 10 parancsolata«. Az egyik rojtos szélű papirosra ír, a másik rajtam keresi a »Kis Lap« számaikat, a harmadik velem közli a lakezimét, pedig ez, mint illik is tudni, a *kiadó-hivatalra* tartozik. — **Darvas Lili.** Örömmel látlak a »Kis Lap« zászlója alatt téged is. — **Hayna Guidó.** Ugy van: a te kereszt-neved olaszos formája a *Vitus* névnek. — **Hinkó Marcsa.** Családi ügyekben nem ártom magam, még ha apró testvérek között merült is fel valami egyenetlenség. Reményem, mire e soraimat olvassátok, szent közöttetek a béke, mint ez jó testvérekhez illik is. — **Bárkás Dénes.** Mint minden ujévi számával: a *Kis Lap* jövőre is meghozza nektek a szép kis fali naptárt. A bányába tett kirándulásod helyes megfigyeléséről tanuskodik, de ujat nem közöl. — **Lamy Henrietta.** Derék magyar kisasszonyotok vezérlete mellett, hamarosan el fogjátok sajátítani a magyar nyelvet. — **Broos Mihályka.** Egy pillantás a *Kis Lap* czimlapjára megérteti veled, hány éves ez a gyermeki újság. Megjegyzendő: minden-egy kötet fél évet jelent. — **Rosny Rózsika.** Jól mondták. A régi könyvek bekötési tábláinak szétfejtéséből, mely táblákat nyomtatott iverből ragasztották össze, sok érdekes dolgokat hüvelyezett már ki a tudományos kutatás. — **Szigety Ilonka.** A közölt megfejtés megmagyarázza. Külön-külön hibát igazítani annyi ezernél, lehetetlen. — **„Pipike“.** Gyöngye biz' az, de nagyon. — **Seyler Károly.** Egy régi előfizető nevének kiböngészésére nem vállalkozhatom. — **Velics Ella és Olga.** Csak maradjatok meg szépen a nevetek mellett. Annak a bujóságnak semmi értelme. — **Selevér Ilona.** Igazán kedves sorok, melyeket örömmel olvastam. A »szerzett« jó barát ellátogathatna tán a *Kis Lap* műhelyébe. Ha ünnepies fogadást nem is, de melegét biztosítok. A bal kéz hogy is birt oly gyorsan bele tanulni abba a dült bár, de folyékony írásba? Sok »kis« olvasóm a jobb kezével sem tud különben. — **Wurm Bettyke.** Szabad mondanom, hogy »kis ügyetlen«? Egy kis gümő is kényelmetlen, hát még három! Kívánom, hogy a jövő levél már nem fog panaszkodni, sem fájdalomról, sem szinesedésről. — **Sinkovits Clarissa.** Örömmel várom. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Wurm Betty (Troppau, Szilézia) *Slachta* Bettyvel (hol lakik?) óhajt levelezni.